

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Pelagiæ virginis & martyris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

ram manus abscindi iussit. Illi verò, prolata sen-
 tentia, mox manus extendentes amputandas obtu-
 lerunt. Eo affecti supplicio cum generosi Christi
 milites eandem animi fortitudinem constantiamq;
 celebrarent, Festus in furorem rabiemque conuer-
 sus ingentem in quadam fouea pyram excitari ius-
 sit, in qua eam arida pice vehementer flagrantem mar-
 tyres conijci, ne vlla ipsorum memoria, ossis etiam
 cinerem redactis, deinceps extaret. Cumque hæc
 sententia ex animi sui sententia Festus perfecisset læ-
 tus quidem domum redijt, sed mox amissa loquen-
 di facultate, septem diebus continuis, iusto Dei iu-
 dicio, tantis cruciatibus vexatus est, vt eorum ma-
 gnam vindictam victus animam efflauerit. Quo sepulto,
 hæc Ecclesiæ restituta est.

Præciduntur
 martyrum
 manus.

In igne con-
 iiciuntur.

Vltio diui-
 na in præsi-
 dem.

MARTYRIUM S. VIRGINIS ET MAR-
 tyris Pelagie Tarsensis. ex Metaphrasse.

Quò tempore Diocletianus Imperator Chri-
 sti Ecclesiam tyrannide vexabat, fuit Episco-
 pus quidam Clino nomine virtute & pieta-
 te præcipuis clarus, qui, vt Christi oues tyranni fu-
 re dissipatas cõgregaret, aliasque e dæmonis fau-
 ore eriperet, atque ad ouile perduceret, admiran-
 di virtutis laborabat. Virtutis eius fama per to-
 tum Orientem celebrabatur. Iamque Tersum vr-
 bis Ciliciæ deuenerat, in qua mirabili pietatis
 splendore omnes impietatis tenebras ita dissipabat,
 vt Imperator maiore furore commotus eum ad ne-
 cessarios inquiri præciperet. Sed is diuina virtute ela-
 tus euaserat, ac tanta tamque eximia sanctitatis
 prædicata reliquerat, vt nihil eius nomine & fa-
 ma in ciuitate celebrius esset.

4. Maij.

Clino Epi-
 scopus egre-
 gius.

S. Pelagia re-
eufat coniu-
giū filij Im-
peratoris.

Erat eodem tempore virgo quædam Pelagiæ no-
mine, quam propter eximiam formæ pulchritudo-
nem Diocletiani filius in coniugem expecebat: sed
illa constanter atque præcisè humanas nuptias re-
cusabat, vt Christo multò suauius seruire possit.
Cumque virtutis amore Clinonis episcopi compo-
ctu vehementer flagraret, vt eius sermonibus enun-
dari posset: accidit vt noctis tempore diuina re-
lacione sanctissimi illius viri ad spectū & formam
contemplaretur: cuius excellenti integritate, pu-
uitate, continentia, constantia, alijsque virtutibus
quas in eius vultu tãquàm lucidissimo speculo re-
nebat, aded in religionis ac fidei amorem exarsit,
se cōtinere non posset, quin statim illius colloqui-
frui vellet. Et nē forte inani somnio delusa erra-
misit confestim quosdam paternæ domus famulos
ad eos, qui pro Christi nomine in carcere vincula
nebantur, & à Clinone Episcopo sacris aquis con-
ati fuerant, vt diligentius de habitu & forma
explorarent. Qui cū formæ constitutionem
omnia ei similem quæ nocte in somnis exhibita
erat, referrent, illa nihil deinceps cunctata man-
adije: finxitque se nutricem suam, quam vnicuique
ram habebat, inuisere velle. Mater quamuis re-
annueret, ne tamen gnatam aliqua tristitia nubes
uolueret, indutam protinus regali purpura
gemmis distincta cum famulorū & militum
torum comitatu dimisit.

Nondum decem milliaribus processerat: cum
ecce vnus ē militibus, cui Longino nomen erat,
die sanctissimum Episcopum sub montis cuiusdam
arboribus in ambulante: quem vt protinus agnos-
bitū & decora faciei specie cognouit, ad cōtra-
nem suam cōuersus (vterque enim eorum iam
Christo

Christo nomen dederat) Iuliane, inquit, Frater, en-
 clarum illum miraculorū effectorem, Dei ho-
 nomem Clinonem, cuius fama totum per Oriētem
 gatur. Hæc fortè eunuchus quidam cū audiret
 uciavit confestim dominæ suæ, quæ ex iumento,
 qui infidebat, descendens summo cum honore ac re-
 erentia viro Dei obuiam processit: ac mox se ad
 us pedes demittens: Miserere, inquit, mei, serue
 Dei Omnipotentis: ac dignare me hodiè quamuis
 indignam Christo Dei filio desponsare, qui occul-
 ra cordis mei partes splendore veritatis suæ illu-
 minare dignatus est. Cū hanc virginis orationem
 tam admirabilem episcopus audiuisset, sublati ad
 calum manibus summas Deo Patri gratias egit: ac
 illa deindè pro eius constantia oratione baptisma-
 tica lauare instituit. Cumquè rursùs attonito si-
 nullis hæreret, secumquè reputaret non tam leniter
 capiendam esse: eccè virgo Pelagia vidit duos exi-
 mo splendore milites supra fontem stantes ac lin-
 tam narei candoris in manibus gestantes. Tum ve-
 exclamans: Pater mi, inquit, quid dubitas, quid
 eris me Christi ancillam à diaboli nexibus libe-
 re? Vix hæc effata erat cū Clino eosdè milites,
 et vtrique angelos contemplatus est. Tū omni
 tatione posthabita non sine tremore virginem
 in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti il-
 uauit: & sacrosanctæ communionis partici-
 am factam à se dimisit.

Pelagia Io-
quitur cum
S. Clinone.

Visio S. Pe-
lagiæ.

Baptizatus
Pelagiæ.

Pelagia verò antè quàm se in viam daret in per-
 egra Christi gratia mirificè exultans deposita re-
 gis purpura ad episcopum accessit, & ait: Quan-
 equidem virorū sanctissime à tuis manibus illam
 domini & æterni Regis purpurâ percipere merui,
 timo indecorum esse posthac fragilem hæc ter-
 renam-

Hæc mutatio dextera excelsi.

renamque vestem & reliqua hæc mundi iudicia gestare. Quare te, quantum possum, oro vt hæc accipere ac diuendere velis, eorumque precia indignis mihi sunt execrabilia. His dictis ceptum ad nutricem suam profecuta est: que cum more consueto illi obuiam procederet, vidit Pelagiam multo quam antea lætorem pulchriorem. Vidit etiam in ea mutata omnia. Nam que antea lato admodum animo inceserat, tunc valde humiliter se gerebat. Quæ pomposis vestibus ornabatur, tunc abiecto vilique habitu contenta nihil præ se magnificum, nihil sumptuosum referebat. Quæ antea delicijs affluebat, & exquisitorum apparatus mensam instructam habebat, tunc macie & squalore confecta, ieiunia & precationibus mabat. Ex quibus omnibus nutrix facile eam Christianam factam esse cognoscens, in domum suam admittere ausa non fuit: ne simul cum illa ad carceres suppliciaque raperetur. Itaque relicta matre ad matrem redijt: quæ vt filiam mutata videntem vidit, statim animi deliquium passa cecidit, ac mortuæ similis diu resupina iacuit. Pelagia transmissa cum virginibus quibusdam, se ad Christum etiam aggregauerant, summaque cibis ac ieiunijs multo instantius ad futura sacramenta preparabat: cum mater resumptis virgines in omnes vias & semitas misit, vt virginem ducerent. Sed illi loca omnia, ad quadraginta miliaria, nequicquam perscrutantes re infecta redierunt.

Magna fortitudo illustris puellæ.

Post hæc Pelagia cælesti virtute egregie multo se in matris conspectum dedit, eamque

ceteris verbis redarguit, quod tanta infania acrabie
 bilium cum ipso Deo, cui omnia famulantur, su-
 mptuere presumeret. Mater autem cum ex filia ver-
 bium futurum esset vel luce meridiana clarius
 noceret, confestim Diocletiani filio significa-
 tam illius Christianorum Deo coniugatam
 esse. Quo audito ille paulatim moerore contabuit
 dies reputaret animo quanta sollicitudine e-
 nuptias ambijisset. Cumque nullam spem eius
 amplexibus reliquam videret, neque ta-
 men vehementem amoris ignem, qui medullas de-
 scendebat, extinguere posset, furore illius tandem
 operatus inuisam lucem proprio mucrone, in se-
 lum crudelis, miserrime abruptit.
 Pelagia vero mater cum filia sponsum manus si-
 solentia intulisse audisset, extremum familiae
 excidium ab Imperatore pertimescens appre-
 hendam filiam ad Diocletianum perduxit, ut quas
 de ea poenas expeteret. Diocletianus autem
 quam furore incredibili percitus vix sibi ipsi a-
 temperaret, tamen visa Pelagia, ita illius
 quicuit, ut non iam de filij nece ulciscenda
 potius de amore virginis cogitaret. Erat enim
 illius pulchritudo quantum nulla orationis
 dignitate explicare potest. Statim igitur,
 a Christi cultu auerteret, allata ingeni
 blanditijs eam aggressus est: matremque
 auri talentis donatam domum remisit.
 verò honorifica militum manu dedu-
 bili sibi matrimonio iungere cogitabat.
 coram universo exercitu sic illam affatus
 est quod a te peto, ut abnegato Chri-
 stiano matrimonio copuleris & amplissimis
 mei finibus potiaris. Ad quæ Pelagia:

Amoris in-
 fania perdit
 Imperatoris
 filium.

Pulchritudo
 Pelagiae exi-
 mia.

Diocleti-
 Pelagiae
 pit coniugē.

Ff 4 Insa-

Insaniens tu quidē temerē ista locutus es, ego enim
nulla tibi ratione copulabor: sed Christo sp
meo ad extremum vitæ spiritum fidelis adherē

**Supplicium
bouis znei
dandentis.**

His auditis Diocletianus bouem zneum, bitumen, picem & adypem afferri præcepit: fuit
quoque igne, bouem illum tam vehementer locust
iussit ut totus igneus longissimè reluceret. Tum
rò adducta in medium adolescentula: Exue, in
vestes quibus induta es. Pelagia cum vidisset
tos esse qui illam exuerent, magna voce ar
more Imperatorem appellans: Recordare, in
vxores pellicesque tuas eadem, qua ego, carne
tas esse. Cumq; Imperator præ amoris insan
tò magis eam vestibus spoliari iuberet, illa
& alacri manu eas in conspectu Imperator
cir, & nuda ad ardentem machinam prop
seque in os bouis, virili planè constantia,
Corpus illius fuit breui tempore ardoris ven
tia absumptrū: ex quo tanta odoris suauitas
tam urbem emanauit: ut duo milites (quorū
Theonicus, alteri Iulianus nomen erat) qui
tè pietatem taciti in corde fouebant, se diu
tinere non possent, quin in apertā confessio
dem erumperent: ac Imperatori tyrānidem
brarent. Et illis quidem fuere continuo vinc
iecta: virginis verò reliquæ, nè à Christian
nore sepulcri exciperetur, in montem Linar
mine, projectæ.

**Vide quid
possit Chri
sti gratia.**

At Clino, Episcopus cælesti monitus or
proximè se contulit & in montis vertice, ex
quodam sacello, honorificè collocauit: ex
deinceps, hūc titulum indidit: *Mons congrega
in quo, virgo Pelagia, quæ se ipsam Deo ob
pro veritate certauit, requiescit.*

**Mons cōgre
gationis.**